

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 100/24

Luxemburg 13. jún 2024

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-563/22 | Zamestník-predsedaťel na Dāržavnata agencija za bežancite
(Postavenie utečenca – Osoba bez štátneho občianstva s palestínskym pôvodom)

Osobám bez štátneho občianstva palestínskeho pôvodu zaregistrovaným agentúrou UNRWA sa v zásade musí priznať postavenie utečenca, ak sa má ochrana alebo pomoc UNRWA považovať za zaniknutú

Pomoc alebo ochrana UNRWA sa má považovať za zaniknutú vo vzťahu k žiadateľovi najmä vtedy, ak táto agentúra z akéhokoľvek dôvodu už nie je schopná zabezpečiť dôstojné životné podmienky alebo minimálne bezpečnostné podmienky žiadnej osobe bez štátneho občianstva palestínskeho pôvodu, ktorá sa zdržiava v zóne oblasti pôsobenia UNRWA, kde mal žiadateľ obvyklý pobyt

V júli 2018 matka a jej maloletá dcéra, obe osoby bez štátneho občianstva palestínskeho pôvodu, opustili mesto Gaza a cez Egypt, Turecko a Grécko nelegálne pricestovali do Bulharska. Ich prvá žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná bulharským orgánom bola s konečnou platnosťou zamietnutá z dôvodu, že nepreukázali, že Pásmo Gazy opustili z obavy pred prenasledovaním. Podali tak druhú žiadosť (takzvanú následnú žiadosť) a uplatnili svoju registráciu Agentúrou Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA). Domáhali sa priznania postavenia utečenca v dôsledku toho, že ochrana UNRWA vo vzťahu k nim zanikla. Následná žiadosť bola tiež zamietnutá z dôvodu, že dotknuté osoby sa vzdali pomoci UNRWA, keď dobrovoľne opustili jej oblasť pôsobenia.

Bulharský súd, na ktorý sa účastníci konania obrátili, žiada Súdny dvor o výklad smernice o konaniach¹, pokiaľ ide o rozsah posúdenia dôvodnosti následnej žiadosti. Okrem toho žiada Súdny dvor o výklad kvalifikačnej smernice². Podľa Súdneho dvora sú **osoby zaregistrované agentúrou UNRWA v zásade vylúčené z postavenia utečenca v Európskej únii**. Ak však ochrana alebo pomoc UNRWA z akéhokoľvek dôvodu zanikne,³ malo by sa týmto osobám *ipso iure*⁴ priznať postavenie utečenca. Súdny dvor má spresniť, kedy sa má pomoc alebo ochrana UNRWA považovať za zaniknutú.

Súdny dvor najprv odpovedal, že posúdenie dôvodnosti následnej žiadosti sa musí vzťahovať na všetky predložené skutočnosti. Musí tiež zohľadniť skutočnosti, ktoré už boli posúdené v rámci prvej žiadosti.

Súdny dvor ďalej poznamenal, **že ak by bulharský súd dospel k záveru, že s prihliadnutím na všeobecné životné podmienky prevládajúce v Pásme Gazy v okamihu, keď rozhoduje, sa ochrana alebo pomoc UNRWA v tejto zóne oblasti jej pôsobenia má považovať za zaniknutú vo vzťahu k obom dotknutým žiadateľkám, malo by sa im *ipso iure* priznať postavenie utečenca**. Toto postavenie im však musí byť odopreté, ak sa na ne vzťahuje jeden z iných dôvodov vylúčenia stanovených kvalifikačnou smernicou.⁵

Pomoc alebo ochrana UNRWA sa má považovať za zaniknutú vo vzťahu k žiadateľovi najmä vtedy, ak táto agentúra z akéhokoľvek dôvodu už nie je schopná zabezpečiť dôstojné životné podmienky alebo minimálne bezpečnostné podmienky pre žiadnu osobu bez štátneho občianstva palestínskeho pôvodu, ktorá sa zdržiava v zóne oblasti pôsobenia tejto agentúry, kde mal tento žiadateľ obvyklý pobyt.

V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že tak životné podmienky v Pásme Gazy, ako aj schopnosť UNRWA plniť svoje poslanie, sa v dôsledku udalostí zo 7. októbra 2023 bezprecedentne zhoršili.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdy, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie rozsudku a jeho prípadné zhrnutie](#) sa uverejňujú na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 2083.

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady [2013/32/EÚ](#) z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady [2011/95/EÚ](#) z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany.

³ Bez toho, aby sa o postavení uvedených osôb definitívne rozhodlo, čo v tomto okamihu tak nie je, ako to vyplýva z príslušných rezolúcií Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov.

⁴ S výnimkou uplatnenia iného dôvodu vylúčenia stanoveného smernicou, ako je spáchanie vážneho trestného činu mimo krajiny azylu ešte predtým, ako bolo priznané postavenie utečenca.

⁵ Pozri poznámku pod čiarou 4.